

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobkyně: **O. I.**, narozená „X“, státní příslušnost Ukrajina,
bytem „X“,
zastoupená Mgr. Matějem Šedivým, advokátem,
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců,**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: **T. S.**, narozená „X“, státní příslušnost Česká republika,
bytem „X“,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2016, č. j. MV-80990-4/SO-2016,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2016, č. j. MV-80990-4/SO-2016, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 15. 4. 2016, č. j. OAM-13514-30/PP-2015, kterým správní orgán I. stupně pro nesplnění Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

podmínky uvedené v § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 17. 12. 2015 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zamítl žádost žalobkyně o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky.

Žaloba

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že prvoinstanční rozhodnutí bylo vydáno s odkazem na neexistující procesní ustanovení zákona o pobytu cizinců. Domnívala se, že na základě hmotněprávních ustanovení (§ 87b a § 15a zákona o pobytu cizinců) nemohlo být vydáno meritorní rozhodnutí. Žalobkyně namítala, že správní orgán I. stupně mohl v době vydání prvoinstančního rozhodnutí postupovat pouze podle § 87d a § 87e zákona o pobytu cizinců, tj. zamítnout její žádost, případně řízení ve smyslu § 66 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zastavit. Toto tvrzení žalobkyně opřela o skutečnost, že zákonodárce novelizací začlenil do zákona o pobytu cizinců § 87e odst. 1 písm. e), podle kterého lze v současné době postupovat, když žadatel nesplnil podmínky uvedené v § 87b odst. 1 ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců.
3. Vedle toho žalobkyně namítala nezákonnost napadeného rozhodnutí pro chybné posouzení předmětné věci. Žalobkyně podotkla, že nebylo podstatné, podle kterého konkrétního ustanovení zákona o pobytu cizinců předmětnou žádost podala, neboť žalovaný byl povinen posoudit, zda skutkový stav nemohl být podřazen pod jakoukoliv z kategorií přechodného pobytu. K tomu žalobkyně doplnila, že ačkoliv tomuto požadavku žalovaný vyhověl, jeho úvahy v této souvislosti byly nesprávné. Zákon podle žalobkyně nepředpokládal situaci, kdy by rodič cizince měl občanství Evropské unie, byl nemocný, starý a neschopný se o sebe postarat, a z tohoto důvodu o přechodný pobyt požádal jeho dospělý, zdravý příbuzný. Podotkla, že ve slušné a vyspělé společnosti by mělo být normální, aby lidé mohli pečovat o své nemocné rodiče, a vrátit jim tak péči, kterou jim rodiče věnovali v jejich dětství. Připomněla, že její matka byla a je ve velice špatném zdravotním stavu, což doložila značným množstvím lékařských zpráv, přičemž žalobkyně byla jedinou osobou, která byla schopná a ochotná se o svou matku postarat. Žalobkyně zdůraznila, že její vztah s matkou měl být podřazen pod vztah obdobný rodinnému podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Podle žalobkyně platí, že se pod § 15a zákona o pobytu cizinců podřazují vztahy druh – družka či dítě – nevlastní rodič, což podle ní neznamená, že jiné vztahy do této kategorie nelze podřadit, neboť rozhodujícím kritériem je hloubka, intenzita a kvalita prezentovaného vztahu. Podle žalobkyně tak žalovaný pochybil, když nehledal skutečný smysl § 15a zákona o pobytu cizinců a spokojil se s jeho formalistickou interpretací. Žalobkyně se rovněž domnívala, že žalovaný porušil zásadu materiální pravdy. Poukázala na to, že k formalismu se vyjádřil i Ústavní soud, podle kterého se správní orgán smí a musí odchýlit od znění zákona, pokud to vyžaduje jeho účel, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z ústavních principů. Dále odkázala v tomto směru na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10., 2014, č. j. 5 Afs 16/2003-56.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný soudu předložil příslušný správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí. Žalovaný zrekapituloval průběh správního řízení a připomněl, že žalobkyně uplatnila v žádosti postavení rodinného příslušníka občana Evropské unie z titulu sdílení společné domácnosti, přičemž tato kategorie vztahu nezakládala postavení

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. K tomu žalovaný doplnil, že žalobkyně navíc nesplnila další podmínky uvedené v § 15a zákona o pobytu cizinců. K námitkám žalobkyně žalovaný uvedl, že z předložených lékařských zpráv nevyplývalo, že by sama žalobkyně trpěla vážným zdravotním onemocněním, které by naléhavě vyžadovalo osobní péči občana Evropské unie, či že se o sebe z důvodu nepříznivého zdravotního stavu nemůže sama postarat. Žalovaný podotkl, že naopak bylo ve správním řízení prokázáno, že žalobkyně by se ráda starala o svou nemocnou matku, přičemž na tuto situaci § 15a zákona o pobytu cizinců nedopadal. Podle názoru žalovaného nemohlo být na žalobkyni nahlíženo jako na rodinného příslušníka občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, a proto se na ni nemohl vztahovat § 87b zákona o pobytu cizinců. Žalovaný trval na tom, že skutkový stav vyhodnotil správně a v souladu se správním řádem. Závěrem žalovaný odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení

5. Matka žalobkyně jako osoba zúčastněná na řízení k věci uvedla, že se podrobila další operaci střeva a pomoc dcery moc potřebuje.

Posouzení věci soudem

6. O žalobě soud v souladu s § 51 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), rozhodl bez jednání, neboť právní zástupce žalobkyně ani žalovaný se po řádném poučení soudu, že mohou vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k této otázce nevyjádřili.
7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během 30 denní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro rozhodnutí o žalobě. Dne 24. 9. 2015 podala žalobkyně ve smyslu § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců žádost pro občany Evropské unie a jejich rodinné příslušníky o povolení k přechodnému pobytu za účelem sloučení rodiny. V rámci své žádosti žalobkyně odkazovala na ustanovení § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. zákona o pobytu cizinců, kde je mimo jiné uvedeno, že ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti. K žádosti připojila značné množství příloh, zejména lékařské zprávy dokládající špatný zdravotní stav její matky. Dále doplnila, že její matka je nemocná a její příjem je nízký, a proto se žalobkyně rozhodla splnit vyživovací povinnost vůči své matce. Správní orgán I. stupně z cizineckého informačního systému Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zjistil, že matka žalobkyně měla na území České republiky do 10. 3. 2014 uděleno povolení k trvalému pobytu a následně získala občanství České republiky. Správní orgán I. stupně předvolal na den 14. 1. 2016 žalobkyni i její matku k výsledku. Po řádném poučení žalobkyně do protokolu za účasti tlumočníka a právního zástupce uvedla, že na území České republiky pobývá od července 2015, kdy přijela za svou matkou na pozvání. Za matkou jezdila pravidelně. Tentokrát ji našla ve špatném zdravotním stavu. Její matka nemá žádné jiné příbuzné, kteří by se o ni postarali. Žalobkyně podotkla, že nemá manžela, její dcera již nevyžaduje takovou péči, a proto chce své matce pomoci a odvděčit se jí za péči, kterou jí v dětství věnovala. Na Ukrajině žila s maminkou a svou dcerou ve společné domácnosti, a to až do odjezdu její matky do České republiky. Nyní zde její matka žije už 16 let, přičemž na Ukrajinu vůbec nejezdila. Žalobkyně svou matku navštívila v České republice v roce 2004, 2007, 2013 a 2015. Na dotaz správního orgánu doplnila, že v roce 2012 navštívila Českou republiku, neboť se vdávala její sestra, a v roce 2013 sem přijela na dovolenou a s matkou se viděla v Praze.

9. Během výsledku žalobkyně v rámci správního řízení její právní zástupce podotkl, že na danou situaci lépe přiléhá § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť nastalá situace přesně nezapadá do kategorií uvedených v § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Byl si vědom toho, že § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců byl v současném znění zákona zrušen, nicméně trval na tom, že v době podání žádosti byl platný, a proto na toto ustanovení mohl odkazovat.
10. Z protokolu o výsledku vedlejšího účastníka řízení ze dne 14. 1. 2016 soud zjistil, že žádost o povolení k přechodnému pobytu podala žalobkyně kvůli zdraví vyslychaného vedlejšího účastníka řízení – její matky. Matka žalobkyně uvedla, že její zdravotní stav se zhoršil. Pracovala ve Fakultní nemocnici v Motole, kde vše dezinfikovala, brala stěry a kontrolovala hygienu. V dubnu si musela vzít dovolenou, dostala průjmy a měla potíže se žaludkem. Dále má potíže s rukou. Nemůže s ní hýbat, nedokáže ji ovládat. Tvrdili jí, že jde o artrózu, ale potíže se rozšířily i na svaly a klouby. Na Ukrajině s dcerou žily ve společné domácnosti do roku 1998. V České republice žije od roku 1998 a státní občanství České republiky získala v roce 2014. Na Ukrajinu nejezdila, ale navštívila Londýn, Berlín, Paříž, Vídeň a s vnučkou byla v Chorvatsku. Dcera jí v České republice navštívila asi čtyřikrát. Na dotaz právního zástupce žalobkyně uvedla, že potřebuje neustálou péči, a není nikdo jiný, kdo by se o ni mohl postarat.
11. Žalobkyně v žalobě rozporovala postup správního orgánu I. stupně, jenž dle jejího názoru ve výroku prvoinstančního rozhodnutí neuvedl procesní ustanovení, podle kterého její žádost o povolení k přechodnému pobytu zamítl, a považovala za nepřijatelné, aby byla její žádost zamítnuta pouze s odkazem na hmotněprávní ustanovení zákona o pobytu cizinců.
12. Požadavky na výrokovou část rozhodnutí stanoví ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), kde je mimo jiné uvedeno, že ve výrokové části se uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků řízení. Dané ustanovení správního řádu tedy výslovně předpokládá, že správní orgán ve výroku kromě dalších náležitostí uvede i odkaz na právní ustanovení, podle kterého v řízení rozhodoval – tj. subsumuje zjištěný skutkový stav pod konkrétní ustanovení předpisu, jež se problematikou předmětu řízení zabývá. Vymezení těchto ustanovení je nezbytné nejen pro samotné účastníky řízení, ale rovněž z hlediska přezkoumání rozhodnutí v odvolacím řízení, kde musí mít nadřazený

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

správní orgán možnost posoudit, zda byla provedena správná právní kvalifikace a zda skutkový stav byl podřazen pod právní ustanovení, jež na tento skutkový stav dopadá. Jak přitom soud zjistil ze správního spisu, správní orgán I. stupně vymezil důvod zamítnutí žádosti žalobkyně ve výroku prvostupňového rozhodnutí takto: „... se žádost o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky zamítá pro nesplnění podmínky uvedené v ust. § 87b odst. 1 ve spojení s ust. § 15a zák. č. 326/1999 Sb., neboť účastnice řízení není rodinným příslušníkem občana Evropské unie a ustanovení zák. č. 326/1999 Sb. týkající se rodinných příslušníků občana Evropské unie na ni nelze ve smyslu ust. § 15a zák. č. 326/1999 Sb. ani vztáhnout“.

13. Pojem rodinného příslušníka ve smyslu cizineckého práva vymezuje § 15a zákona o pobytu cizinců, přičemž podmínky pro udělení povolení k přechodnému pobytu těchto osob stanoví § 87b uvedeného zákona. To určuje lhůty, ve kterých je možné žádost podat, náležitosti, které je nutné k ní předložit, a současně i formu, v níž je žádost vyžadována – především ale presumuje, že žádost je podávána ze strany rodinného příslušníka občana Evropské unie. Nesplnila-li proto žalobkyně samotný esenciální předpoklad vyhovění žádosti, tj. dospěl-li správní orgán k závěru, že není rodinným příslušníkem občana Evropské unie, bylo dle zákona o pobytu cizinců účinného do 17. 12. 2015 možné její žádost zamítnout právě jen s odkazem na zmiňovaný § 87b ve spojení s § 15a zákona o pobytu cizinců, neboť daný předpis výslovně důvod zamítnutí s ohledem na nesplnění zákonných podmínek vyžadovaných pro rodinné příslušníky občanů Evropské unie neznal. Teprve nabytím účinnosti novely č. 314/2015 Sb., kterou se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, (dále jen „novela“) byl do § 87e zákona o pobytu cizinců doplněn nový důvod zamítnutí žádosti, jenž dle odst. 1 písm. e) uvedeného ustanovení zní: „není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a nebo s ním společně nepobývá na území“. V čl. IV bodě 1. novely, ve kterém jsou zakotvena přechodná ustanovení ve vztahu k novelizaci zákona o pobytu cizinců, je uvedeno, že řízení podle zákona o pobytu cizinců zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona o pobytu cizinců ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Žalobkyně svou žádost podala dne 24. 9. 2015 a výše citovaná novela nabyla účinnosti až dne 18. 12. 2015. Bylo tedy nutné v předmětném řízení postupovat dle právní úpravy účinné do 17. 12. 2015.
14. Z uvedeného proto vyplývá, že pokud správní orgán I. stupně žádost žalobkyně ve výroku zamítl s odkazem na nenaplnění pojmu „rodinný příslušník občana Evropské unie“ vymezeného v § 15a zákona o pobytu cizinců, což mělo za následek, že dotyčnou nebylo možno považovat za osobu, která je dle § 87b stejného předpisu oprávněna žádat o povolení k přechodnému pobytu, je možné uvedený výrok v kontextu právní úpravy účinné v době podání žádosti považovat za správný, neboť vymezuje právní ustanovení, podle kterého bylo v řízení rozhodováno. Soud s ohledem na výše uvedené neshledal, že by absence „procesního ustanovení“ ve výroku prvostupňového rozhodnutí způsobovala v daném případě vadu, která by mohla mít vliv na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Uvedená námitka je tedy nedůvodná.
15. Žalovaný posoudil žádost žalobkyně podle § 87b odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců, podle něhož rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Evropské unie a hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce společně s občanem Evropské unie, je povinen požádat ministerstvo o povolení k přechodnému pobytu. Pojem rodinného příslušníka občana Evropské unie vymezuje § 15a zákona o pobytu cizinců.

16. Dle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců se pro účely tohoto zákona rodinným příslušníkem občana Evropské unie rozumí manžel, rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti, dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie. Dle odst. 2 citovaného ustanovení se za nezaopatřenou osobu podle odstavce 1 se považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který
 - a) se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání,
 - b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
 - c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.
17. Podle § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. zákona o pobytu cizinců se ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti.
18. Podle § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců se ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.
19. Soud konstatuje, že správní orgán I. stupně se řádně zabýval otázkou, zda žalobkyně splňuje některou z podmínek uvedených v § 15a zákona o pobytu cizinců, při jejichž naplnění by mohla být považována za rodinného příslušníka občana Evropské unie. Výslovně se mimo jiné zabýval i otázkou naplnění podmínek uvedených v § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. zákona o pobytu cizinců, jejichž naplnění se původně dovolávala žalobkyně ve své žádosti, a § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců, na který začala poukazovat žalobkyně v průběhu správního řízení a v samotné žalobě.
20. Nad rámec podané žaloby soud poukazuje na skutečnost, že pro naplnění podmínek § 15a odst. 3 písm. a) bodu 1. zákona o pobytu cizinců je zásadní splnění podmínky, že žadatel a občan Evropské unie v zemi původu žadatele spolu žili ve společné domácnosti. Ve vztahu k této podmínce dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 12. 2016, č. j. 1 Azs 273/2016-29, k závěru, že musí jít o společné soužití s občanem Evropské unie, které bezprostředně předchází vstupu cizince na území členského státu Evropské unie. Z obsahu potvrzení založeného ve správní spisu vyplývá, že žalobkyně s matkou bydlely na společné adrese období od 1. 4. 1974 do 4. 11. 1995. Matka žalobkyně přicestovala do České republiky v roce 1998. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že žalobkyně nebydlela ve společné domácnosti se svou matkou před příchodem matky do České republiky a již vůbec nemohla sdílet společnou domácnost se svou matkou v době, kdy žalobkyně vedla svůj dospělý život na Ukrajině a její matka žila v České republice. Dle soudu tedy správní orgány skutečnost, že žalobkyně nenaplnila podmínky § 15a odst. 3 písm. a) bod 1. zákona o pobytu cizinců, vyhodnotily zcela správně.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

21. Zásadní námitka žalobkyně spočívala ve skutečnosti, že správní orgány dle jejího názoru nesprávně vyhodnotily otázku, zda se na ni vztahuje ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
22. Dle soudu podle uvedeného ustanovení musí být kumulativně naplněny dvě podmínky: 1) cizinec žije s občanem Evropské unie ve vztahu obdobném vztahu rodinnému a 2) žije s občanem Evropské unie ve společné domácnosti. Z obsahu správního spisu vyplývalo, že žalobkyně a její matka na území České republiky žily ve společné domácnosti a žalovaný tuto skutečnost nerozporoval. Zásadní zůstalo posouzení otázky, zda je žalobkyně ke své matce ve vztahu obdobném vztahu rodinnému. Z hlediska systematického výkladu je nutné zdůraznit, že na vztah rodinný v režimu zákona o pobytu cizinců nelze vykládat tak, jak jej chápeme v běžném životě, ale je nutné jej chápat v rozsahu definice, kterou pro rodinné příslušníky pro účely tohoto zákona zavedlo ustanovení § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. V uvedeném ustanovení je definováno několik vztahů, ze kterých vyplývá zájem zákonodárce o ochranu „zranitelnějších osob“ a umožnění jejich společného pobytu s „osobami pečujícími“. Za „zranitelnější osoby“ považuje zákonodárce nezletilé děti, děti připravující se na výkon povolání či osoby stížené nemocí či dlouhodobým nepříznivým zdravotním stavem. Ustanovení § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců je postaveno tak, že „zranitelnější osobou“ je vždy cizinec žádající o pobyt na území České republiky a „pečující osobou“ je vždy občan Evropské unie. Tento vztah mezi „zranitelnější osobou“ a „pečující osobou“ musí být dle soudu zachován nejen v rámci definice rodinných příslušníků dle § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, ale i při posuzování skutečnosti, zda se mezi občanem Evropské unie a cizincem jedná o trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému.
23. V daném případě je osobou, o kterou má být pečováno, občanka České republiky, která je matkou žalobkyně, a cizincem žádajícím o pobyt je žalobkyně, která se chce starat o svou nemocnou matku. Právě vzhledem k této skutečnosti nemůže dojít s ohledem na výše uvedené mezi žalobkyní a její matkou k naplnění definice rodinného příslušníka ve smyslu § 15a odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců ani vztahu obdobného vztahu rodinnému ve smyslu § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Protože žalobkyni nelze považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie, nemohla naplnit ani podmínky pro udělení povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. S ohledem na výše uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žalovaný posoudil věc v souladu se zákonem a zcela správně dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje podmínky pro povolení k přechodnému pobytu. Námitku žalobkyně vyhodnotil soud jako nedůvodnou.
24. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem vyhodnotil soud v mezích uplatněných žalobních bodů žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
25. Na závěr soud podotýká, že zákonodárce nepředvídal situaci, kdy by rodič, občan Evropské unie, byl starý a nemocný, a o povolení k přechodnému pobytu požádal jeho zdravý, soběstačný, dospělý potomek, cizinec. Od žalobkyně je chvályhodné, že se chce o svou nemocnou matku postarat, nicméně, jak soud dovodil výše, v době podání žádosti žalobkyně nesplňovala podmínky uvedené v zákoně o pobytu cizinců týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, a proto nemohlo být její žádosti o povolení k přechodnému pobytu vyhověno. Nic však žalobkyni nebrání v tom, aby si upravila svůj pobytový statut dle jiných ustanovení zákona o pobytu cizinců (pobyt na základě víza). Současně soud pro úplnost podotýká, že nepřehlédl skutečnost, že z výpovědi žalobkyně i

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

její matky v rámci správního řízení vyplynulo, že na území České republiky pobývá sestra žalobkyně, u které matka žalobkyně v minulosti bydlela. Zůstává tedy otázkou, zda je žalobkyně skutečně jedinou osobou, která se může o její matku postarat.

26. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.
27. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení nebyly soudem osobě zúčastněné na řízení uloženy žádné povinnosti. S ohledem na zavedenou praxi krajských soudů a Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 19. 8. 2016, č. j. 4 As 56/2016 – 53, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 3 As 85/2015 – 8, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015 – 49, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 As 223/2015 – 43, ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 171/2014 – 67, nebo ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 43/2015 – 49, vše dostupné na www.nssoud.cz) soud v dané situaci nezahrnul vypořádání nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení do výroku a zabýval se jím toliko v odůvodnění tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 14. dubna 2020

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.